

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gavdendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventvales Conciones

Sarasa, Alfonsus Antonius de
Antverpiae, 1664

Promoemivm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13517

TRACTATUS III.

Delectasti me Domine in facturâ tuâ, & in operibus manuum tuarum exultabo. Quàm magnificata sunt opera tua Domine! nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ. *Psal. 91.*

Vt autem opinio quam de Dei prouidentiâ animo fixam habere debemus, magis augeatur: ostenditur cum etiam minima queque & vilissima, uti quidem nobis videntur, dirigere, & Prouidentiâ suâ complecti.

PRO O E M I V M.

Ecdū arcana Dei mysteria ita peruestigauimus, vt non abyssus infinita adhuc restet perlustranda. Tantum enim adorandum Sanctuarium Dei quasi cursim inspeximus: quæque oculis ob magnitudinem splendoremque maximè patebant, cælestia Artificis diuini instrumenta, corpora inquam cælestia admirabundi suspeximus. Iam vero id satis constat, obscurum conclavē subito ingredienti, nihil admodum apparere ex his quæ isto atrio sunt disposita: diutiùs vero immoranti plura semper sese offerre, paulatimque fieri magis conspicua. Ita prorsus accedit, arcanum illud diuinæ prouidentiæ sanctuarium subeuntibus. Primo aspectui omnia adhuc obscura sunt, & maiora tantum illustrioraque, sic quasi per nubem conspicenda sese offerunt. Ideo præclariora tantum instrumenta manus cœpi, oculisque adhuc caligantibus perlustravi; & quod solùm potui, sum admiratus. At vero, cùm diu immoratus illud quoque conspexi, tam ingentia, tam præclara instrumenta, mi-

nimis

nimir etiam quæ sub Luna sunt reculis dirigendis adhiberi; tum
verò exclamaui, *Nimis profunde factæ sunt cogitationes tue.* quis
hoc credidisset? istud quidem mihi persuadere conabatur huma-
na Philosophia, ea quæ hic contingunt casum ferre, fortunam-
que moderari: neque néris intemperiem, neque animalium vi-
tam mortem, neque terræ vicissitudines, diuinæ curæ subiac-
cere, vt pote quæ tantâ maiestate prorsus indigna sint: at verò
cùm omnia cœli instrumenta ad hoc dirigi & disponi video, vt
sublunaribus dirigendis Artifici deseruant & ad manum sint,
tum verò *Confessus sum tibi Domine, quia terribiliter magnificatus es.* Hoc itaque iam ago, vt existimationem quam de Deo con-
cepimus, magis augeam. Ostendam liquidò, non ingentium
modò, quæ toto cœlo vagantur corporum, curam gerere præ-
stantissimum artificem Deum, verum & minimis etiam rebus
attentissimum inuigilare: neque adeo hoc esse indignum Deo,
vt etiam hunc in finem, totam cœli symmetriam composuerit,
& attemperarit.

S. I.

M V I N D O S Y P
*Extam constanti & uniformi cœlestium corporum situ & cir-
cumvolutione, Philosophi Ethnici, unum tantum esse sum-
mum Deum & gubernatorem collegerunt. & hoc quidem
rectè.*

*A maiori
corporum
considera-
tione, ad
minorum
etiam ex-
pensionem
descenden-
dum est.*

Quod si ingentium machinarum, instrumentorumque quæ in
Sanctuario Dei, hoc est in arcano illo gubernatoris nostri
conclavi vtcunque conspeximus & verò etiam suspeximus, so-
la consideratio; eorumque sic quasi per nubein conspecta præ-
stantia, ingente in quandam admirabilemque de excellente arti-
ficiis mente opinionem cœperit concitare; operæ pretium me-
facturum existimo, si in minora quædam, quæque quia iis assue-
uimus minus estimantur, oculos mentemque referamus. ex qui-
bus profectò illud consecuturos nos video, vt maiorem adhuc
ex iis admirationem opinionemque Artificis concepturi simus
animo; vnicum sanè Tranquillitatis omnis vt dixi fundamen-
tum; ac propterea omnibus ingenij viribus, animo, tranquillus
vt sis, altissimè insigendum.

Certe